

DE GOUDEN GANS.

ER was eens een man, die had drie zonen. De jongste kon niet zoo goed leeren als de andere; hij werd geplaagd en bespot en Domoor genoemd.

Eens wilde de oudste zoon naar het bosch gaan om hout te hakken. Voordat hij ging, gaf zijn moeder hem een mooie groote Eierkoek en een flesch limonade mee, dat hij geen honger of dorst zou lijden.

Toen hij het bosch inging, ontmoette hij een oud grijs mannetje; die zeide hem goeiendag en vroeg: „Geef mij toch een stukje van de koek die je in je zak hebt, en laat mij een slokje van je limonade drinken, want ik heb zoo'n honger en zoo'n dorst.” Maar de verstandige zoon antwoordde: „Als ik je van mijn koek en mijn limonade geef, dan heb ik zelf niets! Maak dat je weg komt!” Hij liet het mannetje staan en ging verder, tot hij aan de boom kwam die hij om wilde hakken. Nauwelijks was hij met hakken begonnen, of de bijl schoot uit en hakte in zijn arm. Nu moest de jongen dadelijk naar huis om zijn wond te laten verbinden. Dat kwam door het grijze mannetje, dat de bijl betooverd had. Daarna ging de tweede zoon in de plaats van de oudste het bosch in, en evenals de oudste gaf ook de moeder hem een Eierkoek en een flesch limonade. Hij kwam ook bij de ingang van het bosch het oude grijze mannetje tegen, en dit vroeg hem ook om een stukje koek en een slokje limonade. Maar de tweede zoon was even verstandig als de eerste en antwoordde: „Wat ik jou geef, dat moet ik zelf missen; maak dat je weg komt!” Zoo liet hij het

mannetje staan en ging voort. Maar de straf voor zijn gierigheid bleef niet uit; toen hij een paar hakken in de boom gegeven had, hakte hij zich in zijn been. Hij bleef liggen kermen van pijn, tot iemand voorbij kwam, die hem naar huis droeg.

Toen zei de Domoor: „Vader, laat mij eens naar het bosch gaan om hout te hakken.” „Wat verbeeld jij je wel,” zei zijn vader; „je broers hebben zich ermee bezeerd, en zou jij denken, dat je het er beter afbracht? Je kent er niets van.”

Maar de Domoor vroeg zoo lang om toch te mogen gaan, dat zijn vader eindelijk zei: „Nu, ga dan maar; door schade en schande zal je wijs worden.” Zijn moeder gaf hem een koek mee van meel met water aangemengd en in de heete asch gebakken, en om te drinken een flesch zure melk. Toen hij juist in het bosch gekomen was, ontmoette hij datzelfde oude grijze mannetje, dat hem groette en vroeg: „Geef mij een stuk van je koek en een dronk uit je flesch, want ik heb zoo'n honger en dorst.” Toen antwoordde Domoor: „Ik heb alleen maar een koek, die in de asch gebakken is, en zure melk; maar wanneer je daar trek in hebt, kom dan naast me zitten, dan eten we er samen van.”

Dat wilde het mannetje graag, en zoo gingen ze zitten, en toen de Domoor zijn aschkoek te voorschijn haalde, toen was het geen gewone meelkoek meer, maar een heerlijke Eierkoek, en de zure melk was de lekkerste limonade geworden. Nu aten en dronken ze met smaak, en toen ze genoeg hadden, zeide het mannetje: „Omdat je een goed hart hebt en graag aan een ander wat geeft, daarom zal ik je geluk geven. Daar staat een oude boom, hak die om, dan zal je tusschen de wortels wat vinden.” Toen hij dat gezegd had, nam het mannetje afscheid.

De Domoor ging naar de boom toe en hakte die om; en toen de boom omviel, zag hij

tusschen de wortels een gans zitten. Het was geen gewone gans met witte veeren, maar een prachtig dier met veeren van goud. Hij vatte voorzichtig de gans beet, nam ze op en droeg ze mee naar een herberg, waar hij die nacht wilde slapen.

De waard had drie dochters. Die zagen dat de man een gans bij zich had. Ze keken nieuwsgierig naar het dier, wat dit toch voor wonderlijke gans kon zijn met gouden veeren. Ze zouden wel graag stilletjes een van die veertjes hebben uitgetrokken. „Wie weet of we daar geen gelegenheid voor vinden zullen,” dacht het oudste van de meisjes; en toen de Domoor uit de kamer gegaan was en de gans alleen gelaten had, pakte zij het dier bij de vleugels. Opeens hoorde ze een geluid, ze schrikte daarvan en wilde de gans weer loslaten; maar toen merkte ze dat haar hand aan de gans vast bleef kleven. Het was onmogelijk die los te krijgen.

Gelukkig kwam niet de Domoor zelf, maar haar zuster binnen, die ook zoo'n zin had om een gouden veertje van de gans te plukken; ze liep naar haar zuster toe en raakte ze aan. Maar nu kon zij haar zuster niet meer

Zag hij tusschen de wortels een gans zitten.

loslaten. Wat ze ook deed, het was onmogelijk. Daar kwam het derde zusje, met dezelfde bedoeling; de twee anderen riepen zoo hard ze konden: „Blijf van ons af, ga weg!” Maar het derde zusje begreep niet waarom zij weg moest gaan; zij dacht: als de andere zusjes een veer van de gans willen plukken, mag ik het ook wel doen. Dus ze deed net andersom als haar zusters haar toeriepen; ze raakte wel de zusters aan, en meteen was zij ook vastgekleefd. Het was nu al laat geworden; de Domoor was al gaan slapen, en nu moesten de drie zusters ook de nacht bij de gans doorbrengen.

De volgende morgen kwam de Domoor binnen, hij nam zijn gans onder de arm en ging weg, zonder zich om de drie meisjes te bekommeren, die nog altijd aan de gans hingen. Die moesten dus wel altijd, zoo goed of zoo kwaad als het ging, achter hem aanloopen. Midden op het veld kwam hij de schoolmeester van het dorp tegen; toen die de optocht zag, vond hij het erg ongemanierd dat die drie meisjes een jongen zoo naliepen. Hij riep: „Schaam jullie je niet, stoute meisjes; mag jullie die jongen zoo achterna loopen?” En terwijl hij dat zei, greep hij het jongste van de zusjes bij de hand om haar terug te trekken, maar zoodra had hij haar aangeraakt of hij bleef er ook aan hangen en moest mee, of hij wilde of niet.

Een eindje verder kwam de koster aan, en die zag hoe de schoolmeester vlug achter de drie meisjes aanliep. Dat verwonderde hem erg, zooiets had hij nog nooit beleefd. Hij riep: „Wel meester, waar gaat u zoo vlug naar toe; vergeet u niet dat de kinderen al voor de school staan te wachten?” Maar de meester deed alsof hij hem niet hoorde en bleef doorloopen. Toen vatte de koster hem bij de mouw van zijn jas, en nu moest de koster ook meeloopen.

De schoolmeester riep hen toe dat zij hem los zouden maken.

De Domoor deed alsof hij van dit alles niets merkte; hij liep met vlugge stappen met zijn gans voort, en de anderen moesten wel mee draven.

Zoo kwam dat heele dravende troepje twee boeren tegen, die met hun spade op hun rug van de akker kwamen. De schoolmeester riep hen toe, dat zij hem en de koster toch los zouden maken, en de boeren wilden hun meester graag helpen, maar nauwelijks hadden zij de koster, die achteraan

liep, vast, of zij zelf werden meegetrokken en konden zich evenmin losmaken als de anderen, hoe sterk ze ook waren en hoe ze ook hun best deden. Nu waren er zeven, die achter de Domoor en zijn gans aanliepen.

Hij kwam eindelijk in een stad. Daar regeerde een koning, die een heel mooie dochter had. Maar de prinses was zoo ernstig, dat zij nog nooit gelachen had en niemand haar aan het lachen had kunnen brengen. Dat vond de koning heel akelig, dat zij altijd zoo zuur keek, en daarom had hij een wet gemaakt dat, wie de prinses aan het lachen brengen kon, met haar trouwen mocht.

Toen de Domoor dat hoorde, wilde hij ook wel eens die prinses zien die altijd zoo zuur keek, en zoo kwam hij met zijn gans en de heele aanhang bij de koningsdochter. En toen de prinses die zeven menschen al maar door achter elkaar zag loopen, overal achter de jongen met de gans aan, vond zij dat zoo'n komiek gezicht dat zij begon te schateren van het lachen, en niet met lachen op kon houden.

Toen zei de Domoor, dat hij de prinses tot bruid verlangde; daar had hij recht op; maar de koning had niet veel zin om zoo'n boerenjongen als schoonzoon te hebben. Daarom zocht de koning allerlei uitvluchten.

Hij zei: „Ja, je kan de prinses wel tot bruid krijgen, maar eerst moet je een man bij me brengen die een heele kelder vol wijn kan leegdrinken.”

Nu dacht de Domoor aan dat grijze mannetje, dat hem aan de gans geholpen had; zeker zou dit mannetje hem nog wel verder kunnen helpen. Hij wilde zijn vriend dus op gaan zoeken, en waar zou hij hem eerder kunnen vinden dan in het bosch? Hij liep daarom het bosch in en ging naar de plaats waar hij de boom had omgehakt. Het oude mannetje was daar niet te zien; maar wel zag hij daar iemand bij de boom zitten; dat was een man die er heel bedroefd uitzag.

De Domoor vroeg, waarom die man toch zoo'n verdriet had?

Toen antwoordde de man: „Ik heb toch zoo'n verschrikkelijke dorst, en ik weet niet hoe ik mijn dorst lesschen moet. Koud water kan ik niet verdragen, daar krijg ik maagpijn van; een vat wijn heb ik pas leeggedronken, maar zoo'n enkel vat is lang niet genoeg om mijn dorst te stillen; dat is net als een enkele druppel water op een gloeiende steen.” „Wel,” zei de Domoor, „dat treft uitmuntend; ik kan je goed helpen, kom maar met me

mee, dan zal je zooveel wijn hebben als je wilt." Hij bracht de man in de wijnkelder van de koning; en de man kreeg plezier toen hij al die groote wijnvaten zag. Hij dronk en dronk al maar door, tot hij pijn in zijn rug kreeg van het bukken, en voordat de dag om was, had hij de heele kelder leeggedronken.

Nu ging de Domoor weer naar de koning en verlangde de prinses als bruid. Maar de koning vond het niets prettig dat zoo'n eenvoudige boerenjongen, en nog wel een die door iedereen „Domoor” genoemd werd, met zijn dochter trouwen zou. Daarom verzoon hij weer een nieuwe uitvlucht en zeide dat hij hem een man moest brengen die een heele berg brood kon opeten.

De Domoor bedacht zich niet lang; hij was in het bosch tot dusver zoo goed geholpen, daar zou hij weer hulp zoeken. Hij ging er dus dadelijk heen. En zie, juist op diezelfde plek zat weer een man, die een riem om zijn middel gebonden had en hem met een verdrietig gezicht zoo strak mogelijk aantrok.

„Waarom doe je dat?” vroeg de Domoor.

„Wel,” zei de man, „ik heb een heele bakkersoven vol brood leeggegeten, maar wat helpt zoo'n hapje, als je zoo'n erge honger hebt als ik! Mijn maag is nog altijd even leeg, en ik moet mijn riem wel zoo vast mogelijk aantrekken, om niet dood te gaan van de honger.”

De Domoor was erg blij toen hij dat hoorde, en zei: „Ga maar met me mee, vriend; ik zal zorgen dat je genoeg te eten krijgt.” Hij bracht de man aan 't kasteel van de koning. Deze had intusschen al het meel uit het heele koninkrijk bij elkaar laten brengen en er een reuzeberg brood van laten bakken. Dat beviel de man uit het bosch; die begon

te eten, te eten, en toen het avond werd was de heele berg opgegeten.

Nu verlangde de Domoor voor de derde keer de koningsdochter als bruid mee te krijgen, maar de koning had weer wat anders bedacht. Hij wilde eerst een schip hebben dat evengoed over land als over 't water kon varen. „Als je daarmee komt aanzeilen,” zei de koning, „dan zal ik je dadelijk mijn dochter tot vrouw geven.”

Weer liep de Domoor dadelijk naar het bosch toe, en nu zag hij daar het oude grijze mannetje zitten, dat hij zijn koek gegeven had. Het mannetje zeide: „Ik heb voor je gedronken en gegeten en ik wil je ook dat schip geven, en dat alles doe ik, omdat je barmhartig en vriendelijk voor mij geweest bent.”

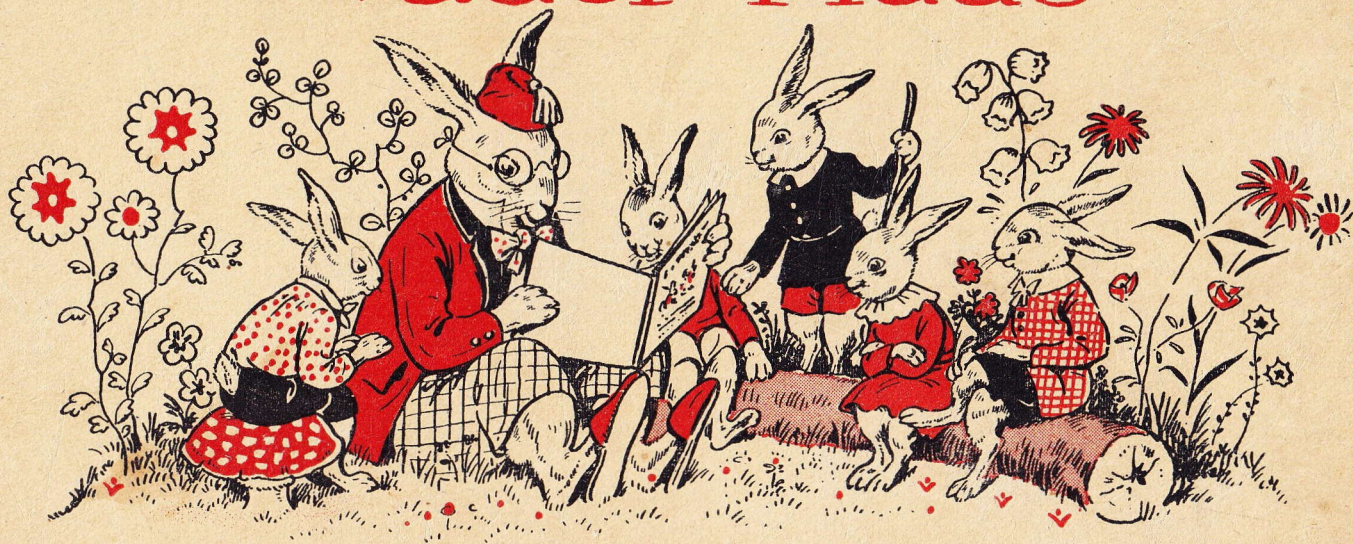
En werkelijk gaf het mannetje hem het schip, dat even goed over land als over het water kon varen; en nu de koning dat zag, kon hij zijn dochter niet langer aan de Domoor weigeren.

De bruiloft werd vroolijk gevierd, en toen later de koning stierf, erfde de Domoor het koninkrijk, en leefde met zijn vrouw nog een lange reeks van jaren in voorspoed en geluk.

Die begon te eten, te eten !!

Sprookjesboeken van Vader Haas

NAVERTELD DOOR FELIX ORTT MET PRENTJES VAN JAN WIEGMAN

EERSTE BOEKJE

UITGAVE VAN J. A. HAAS & ZOON
AZIJNFABRIKANTEN ~ ~ ~ HAARLEM

Sprookjesboeken van Vader Haas

EERSTE BOEKJE

Sprookjes van Grimm, voor de kleintjes naverteld

DOOR

FELIX ORTT